

SỰ “BIẾN DẠNG” CỦA TIẾNG VIỆT TRONG NGÔN NGỮ GIỚI TRẺ

"DISTORTED" VIETNAMESE LANGUAGE AMONG YOUNG PEOPLE

VŨ THÙY LINH - NGUYỄN THỊ HẢI THU
(Đại học Ngoại ngữ, ĐHQG Hà Nội)

Abstract: Contemporary use of the Vietnamese language among the youth, which tends to be criticized by their elders as being “distorted”, has been a big matter of concern. Therefore, the question regarding why this kind of “distorted” Vietnamese has become more and more popular with young people and whether it will negatively affect the purity of the Vietnamese language or not will be discussed in this article. An investigation into social networks (Facebook, Twitter, Blog, etc.), online forums and everyday conversations shows a different “kind” of language used by young people in the country. There still exist contradictory views towards this “kind” of language, but the paper argues that this is acceptable as long as Vietnamese national characteristics are respected and preserved.

Key words: distorted; the Vietnamese language; young people.

1. Trong giao tiếp hàng ngày hiện nay, có những người lắc đầu ngao ngán, có người lại hào hứng với những câu thoại kiểu như “thoải mái con gà mái”, “ngất ngây con gà tây”, “tự nhiên như cô tiên”, “vãi đạn”, “gato quá”, “c u 2nite”... Đó chính là ngôn ngữ của giới trẻ hiện nay, ban đầu được sử dụng trong các đoạn chat yahoo, các diễn đàn và giờ đây được dùng khá rộng rãi trong đời sống hàng ngày. Bộ phận ngôn ngữ này ngày càng được nhiều người quan tâm và không ít người tỏ ra e ngại chúng sẽ ảnh hưởng tiêu cực đến sự trong sáng của tiếng Việt. Vậy thực hư vấn đề này ra sao, tại sao loại hình ngôn ngữ này lại được hình thành và ngày một phát triển mạnh như vậy và liệu nó có làm “biến dạng” tiếng Việt hay không? Bài viết này muốn giúp bạn đọc hiểu rõ thêm về bộ phận ngôn ngữ của giới trẻ hiện nay được sưu tầm từ một số diễn đàn, mạng xã hội và thực tế.

2. Những sự “biến dạng” của tiếng Việt trong ngôn ngữ trẻ được biểu hiện như sau:

Thứ nhất, sử dụng các kí hiệu trên bàn phím máy tính

Hiện nay thay vì phải nói “tôi vui”, “tôi buồn”, “tôi yêu” để bộc lộ cảm xúc, giới trẻ chỉ sử dụng những kí hiệu có sẵn trên bàn phím, ví dụ như T_T, tức hai hàng nước mắt tuôi rơi, hay ^^ để chỉ ra là chủ nhân đang rất vui, còn trạng thái tức giận thì được biểu hiện bằng >.< ngộ nghĩnh. Bảng tổng hợp sau đây để miêu tả những kí hiệu chỉ cảm xúc đang rất thịnh hành trong ngôn ngữ giới trẻ hiện nay, đặc biệt là trong ngôn ngữ chat.

Ví dụ:

:-D	Tôi đang cười	:-)	Tôi đang mỉm cười
:-(Tôi đang buồn	:-((Tôi đang khóc lớn
:-/	Tôi đang bối rối	:x	Tôi đang yêu
==((Tôi đang tan nát trái tim	:-o	Tôi đang ngạc nhiên
:”>	Tôi đang xấu hổ		

Thứ 2, trộn các yếu tố tiếng Anh

Giới trẻ hiện nay thường có tâm lí muốn thể hiện “đẳng cấp chém gió”, thể hiện mình là người sành điệu bằng việc chèn thêm tiếng nước ngoài trong lời thoại của mình, trong đó tiếng Anh được xem là ngôn ngữ

“hot” nhất đối với giới trẻ. Những câu thoại nửa Tây, nửa Ta thế này ngày càng phổ biến:

“*Tao thích mua đồ ở boutique, chứ lang thang shop linh tinh, gặp toàn chủ hàng không “nice”, “unhappy” lắm*”

“*Hi. You khỏe không? I có chuyện này hay muốn tell you mấy bữa nay nè...*”

“*Ui, áo cute quá!*”

Thứ ba, sử dụng tiếng Việt không dấu

Với suy nghĩ viết cho nhanh gọn nhẹ, nhiều bạn trẻ ưa chuộng kiểu viết không có dấu thanh trong khi chat, điều này đã gây ra những tình huống dở khóc dở cười. Câu chuyện của cặp vợ chồng trẻ sau là một ví dụ:

Hai vợ chồng giận nhau cả ngày không nói với nhau câu nào, tối vợ làm cơm xong nhắn tin cho chồng "Co ve an com khong con cho?". Chồng đọc tin nhắn xong tức quá nghĩ đang giận nhau nên chửi mình, chờ hết việc về nhà mặt hầm hầm gọi vợ lên phòng hỏi:

- Cô nhắn tin gì cho tôi!

Cô vợ thanh minh:

- Thì em hỏi anh xem có về ăn cơm không còn chờ.

Thứ tư, sử dụng cách viết tắt

Cũng với suy nghĩ giảm bớt sự nặng nề trong câu chữ và tiết kiệm thời gian khi nói chuyện với bạn bè, nhiều bạn trẻ lại lựa chọn cách viết tắt trong nội dung chat của mình, đơn giản nhất là viết bằng chữ cái hay chữ in hoa đầu tiên của

cụm từ như: “ntn” (như thế nào), “k”

(không), sn (sinh nhật), vl (vãi lúa), clgt (cần lời giải thích), gato (ghen ăn tức ờ)... Ngoài ra nhiều bạn còn sử dụng cách viết tắt trong tin nhắn tiếng Anh như: g9 (good night- chúc ngủ ngon), plz (please- làm ơn), 4u (for you- dành cho bạn), asap (as soon as possible- càng sớm càng tốt), lol (laugh out loud- cười lớn). Kiểu viết tắt này ngày càng lây lan và tạo thành một quy ước ngầm trong giới trẻ. Ví dụ:

“*T.s a lại đx vs e nt, a có biết là hn e buồn lắm k? Có lẽ chúng ta sắp ct thật r`.*

P/S: Mai m` k đh đâu nha m.n”. Đọc dòng này trên facebook chắc không phải ai cũng dịch được dòng ấy nghĩa là “Tại sao anh lại đối xử với em như thế, anh có biết là hôm nay em buồn lắm không? Có lẽ chúng ta sắp chia tay thật rồi. P/S: Mai mình không đi học đâu nha mọi người”.

Thứ năm, viết sai lỗi chính tả một cách cố ý

Mặc dù hiện nay cả nước đang học và phát âm theo tiếng Việt lấy giọng của người Hà Nội làm chuẩn, ngôn ngữ chat trên mạng của giới trẻ lại thích dùng cách phát âm của người ở các vùng miền quê khác nhau; ví dụ: các từ vần “em” thì thành “iem”, các từ có vần “ô” thì thành “óa” (“thịt chó” sẽ thành “thịt chóá”), vần “ôi” thành “oai” (như cụm từ “xong rồi” thì viết thành “xong roài”).

Kiểu viết sai lỗi chính tả thứ hai là kiểu viết ngắn câu chữ, cụ thể là cắt bớt kí hiệu ghi nguyên âm và phụ âm.

-Với nguyên âm: Nguyên âm “ô” được thay đổi bằng âm “u”, nguyên âm “ê” thay bằng nguyên âm “i”, nguyên âm “ã” thay bằng “é” ví dụ: “một” được viết là “mựt”, “chết” viết là “chít”, “thôi chết rồi” được viết là “thui chít rùi”, “lắm” được viết là “lém”. Với các từ có nhiều nguyên âm thì âm “ô” hay “ê” sẽ bị cắt bớt đi, ví dụ: từ “luôn” viết là “lun”; từ “suốt” viết là “sút”, “biết” viết là “bít”. Một số vần như vần “ây” chỉ viết là “i”; vần “yêu” viết là “iu”, ví dụ: “bây giờ” được viết là “bi giờ” hay “bi h”, “em yêu” được viết là “em iu”.

-Với phụ âm: Các từ có 4 chữ cái trở lên thì việc bị cắt bớt phụ âm là rất thông dụng và thường là chữ “n” và chữ “h” sẽ bị cắt bớt. Ví dụ: từ “xong” chỉ viết là “xog”, từ “lúng củng” chỉ viết là “lúg củng” từ “mình” chỉ viết là “mìn”, từ “rồi” viết là “ròi”... . Chẳng hạn: Chữ “c” được đổi thành chữ “k”; Chữ “b” thành chữ “p”; Chữ “qu” thành chữ “w”; Chữ “gi” thành chữ “d” hoặc chữ “r”; Chữ “gì” thành chữ “j”. Ví dụ: *Con đường->*

kon đìn; Buồn quá-> pùn wá; Gia đìn-> da đìn; Cái gì-> kái rì.

Thứ sáu, sử dụng tiếng lóng

Việc sử dụng tiếng lóng từ lâu đã trở nên phổ biến nhằm để nhấn mạnh hoặc tạo sự hài hước trong giao tiếp. Đó là những từ như *a cay/kay* (chỉ sự cay cú), *chim cú* (sự cay cú), *cá trê* (chê bai, từ chối điều gì đó), *xà lách tòm* (đi xe luồn lách trên đường), *buồn như con chuồn chuồn, chán như con gián, nhỏ như con thỏ, mày đóp chưa, cô em kia ngon chưa v.v...* Trước hết phải nói một điều là sử dụng tiếng lóng không phải là xấu, thậm chí theo các nhà ngôn ngữ học, tiếng lóng làm ngôn ngữ trẻ hơn, cách dùng từ đa dạng phong phú hơn. Tuy nhiên tiếng lóng mang tính khẩu ngữ, là ngôn ngữ phi chính thức và chỉ được dùng trong vui chơi, giải trí một cách thân mật. Vì vậy việc lạm dụng tiếng lóng của một bộ phận giới trẻ hiện nay đã làm mất đi tính chuẩn mực của tiếng Việt.

3. Những lí do sau được các bạn trẻ đưa ra cho việc biến đổi ngôn từ của mình:

Thứ nhất là để giảm bớt sự nặng nề của câu chữ. Chẳng hạn, nếu viết “*Mệt mỗi với cs này q’ r*” thì sẽ cảm thấy đỡ mất cảm tình hơn là câu nói có một chút gay gắt “*Mệt mỗi với cuộc sống này quá rồi!*”. Ngoài ra theo các bạn trẻ, việc pha một chút ngôn ngữ “xì tin” sẽ làm cuộc nói chuyện vui vẻ, thoải mái hơn rất nhiều.

Thứ hai là để đỡ mất thời gian, tiền bạc: như đã nói ở trên, các bạn trẻ hiện nay có nhu cầu chuyên tải thông tin rất lớn chỉ trong một lượng thời gian ngắn vì vậy họ cần tạo ra các từ viết tắt. Với những người thường xuyên nhắn tin như lớp trẻ hiện nay (50 -100 tin/ngày) thì đây là một sự lựa chọn tối ưu về cả thời gian, thao tác và tiền bạc.

Thứ ba là để tạo phong cách riêng và thể hiện đẳng cấp: nhiều bạn thường viết chữ “*rời*” bằng “*r*”, mọi ng thành “*mng*”... Như vậy khi đọc tin nhắn, không cần nhìn số điện thoại bạn bè cũng có thể dễ dàng nhận ra họ. Thêm vào đó, việc nhiều bạn trẻ sử dụng

tiếng nước ngoài chèn thêm câu chữ xuất phát từ tâm lí muốn “*nở*”, muốn thể hiện mình là người “*sành điệu*”. Trong mắt nhiều bạn trẻ hiện nay, những ai không biết dùng tiếng Anh được coi là “*nhà quê*”.

Thứ tư là để tránh bị người không liên quan hiểu được nội dung cuộc nói chuyện. Rất nhiều bạn trẻ đã tạo ra một bộ mã riêng vì không muốn bị thầy cô, bố mẹ kiểm soát cuộc sống riêng tư của mình.

Có thể nói giới trẻ ngày nay dành phần lớn thời gian cho công nghệ và mạng xã hội, vì vậy họ rất dễ bị ảnh hưởng bởi “*ngôn ngữ mạng*”. Chỉ cần một nhóm đối tượng sáng tạo ra một vài từ ngữ lạ, lập tức các bạn trẻ sẽ thi nhau học theo và thứ ngôn ngữ đó nhanh chóng trở nên phổ cập trong giới trẻ. Sự hình thành ngôn ngữ giới trẻ thời hiện đại âu cũng là một hiện tượng tất yếu dễ hiểu. Tuy nhiên chúng ta cần có những định hướng đúng đắn đón nhận xu thế để quá trình phát triển tiếng Việt không làm mất đi bản sắc vốn có của ngôn ngữ dân tộc.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Văn Khang, *Ngôn ngữ học xã hội*, Nxb Giáo dục, 2012.
2. *Bệnh viết tắt của các bạn trẻ thời* @<http://dantri.com.vn/nhip-song-tre/benh-viet-tat-cua-ban-tre-thoi--552980.htm>
3. *Giật mình với ngôn ngữ chat tiếng Việt trên internet* <http://vanhocquenha.vn/vi-vn/113/49/giat-minh-voi-ngon-ngu-chat-tieng-viet-tren-internet/108519.html>
4. *Giới trẻ đang Tây hóa, Hàn hóa* <http://plo.vn/tam-su/gioi-tre-dang-tay-hoa-han-hoa-369976.html>
5. *Lạm dụng tiếng lóng của giới trẻ-thực trạng* *đang* *báo* *động* <http://hanoimoi.com.vn/Tin-tuc/Giao-duc/627107/lam-dung-tieng-long-trong-gioi-tre--thuc-trang-dang-bao-dong>
6. Hồng Hạnh, “*Giải mã*” ngôn ngữ @ của tuổi teen <http://dantri.com.vn/suc-manh-so/giai-ma-ngon-ngu--cua-tuoi-teen-458535.htm>

(Ban Biên tập nhận bài ngày 25-09-2014)